

§ 126 Lyxfällan i kyrklig tappning

PER INGVARSSON:

Ordförande, kyrkomötesledamöter och biskopar! Det här var den sista motionen jag skrev, 2010:49, och jag skrev den lite hastigt. Den blev inte så välformulerad som jag hade tänkt från början. Trots detta är det sällan jag har fått så mycket positiv respons på en motion som just den här, också från oväntat håll.

I september ringde en man, Lennart Göthe, och frågade om motionen ännu hade blivit antagen. Jag blev lite nyfiken och frågade var han hade sett motionen någonstans. Han hade sett den i någon bostadstidning i Borås. Då undrade jag vad för ett företag han ringde från. Han sa att företaget heter Mendec och att de hjälper privatpersoner med deras privatekonomi, hjälper dem att komma tillbaka just när de står i skuld till olika kreditbolag och liknande. Han berättade också att bakom Mendec fanns en man som var med i företaget och hette Charlie Söderberg, känd just från *Lyxfällan*. Han hoppades naturligtvis att motionen skulle bli tagen. Han erbjöd sig på stående fot att utbilda de coacher som skulle behövas om motionen gick igenom.

Lite senare fick jag ett mail där en person berättade att man i Finska kyrkan jobbar precis så här. Jag tyckte det var spännande och försökte ta reda på lite mer om detta. Då fick jag reda på att man i Finska kyrkan har något som man kallar ackordfondsmodellen. Man arbetar utifrån fyra teser: att stå fast på de skuldsattas sida, att inte stå emot gäldenären, att vara öppen och ärlig och att inte ge upp. Skulden betalas genom förlikning mellan den skuldsatte och kreditgivaren på ett liknande sätt som just i *Lyxfällan*.

Jag har några siffror som belyser hur mycket man satsar på detta i Finska kyrkan. Jag hoppas de kommer upp här. De kostnader man lägger ner på diakonin inom Finska kyrkan är 100 miljoner euro per år. I utskottet här uppskattar man hur mycket man lägger ner i Sverige. Det är ungefär 6 miljoner euro. Det är rätt stor skillnad. Kostnaden för ekonomisk hjälp är 5,8 miljoner euro, alltså lika mycket som vi lägger ner totalt på diakonin i Sverige. Det är framför allt genom ackordfondsmodellen. Genom ackordfondsmodellen har Finska kyrkan tills i dag, mellan 2000 och 2009, hjälpt människor att betala sina skulder med 28 miljoner euro. Man har hjälpt 320 familjer/personer fram till i dag. Om Finska kyrkan kan och tycker detta är viktigt förstår jag inte varför inte vi också ska kunna jobba med de här frågorna och hjälpa människor i ekonomisk nöd.

Jag tycker att utskottets behandling av min motion visar på dålig fantasi, att inte kunna se bakom tv-programmet jag hänvisar till, och man raljerar lite grand kring detta. Vi lever i ett konsumtionssamhälle där det är lätt att göra av med mycket pengar. Inte minst ungdomar lockas att köpa mycket och det är lätt att få krediter, sms-lån eller kredit i en affär. Om man inte har råd får man ett kreditkort. Räcker inte krediten är det jättelätt att få högre kredit och man kan ha hur många kreditkort som helst.

När jag tittar på *Lyxfällan* ser jag människor som får en andra chans, en chans att leva om sitt liv. Många av dessa människor hade varit skuldsatta för resten av sitt liv om de inte hade fått hjälp av *Lyxfällan*. Visst borde vi som kyrka kunna vara till hjälp för skuldsatta människor? Det är lätt att hänvisa till kommunen, men sanningen är att kommunen inte alltid vill eller kan göra ett bra jobb.

Jag önskar bifall till min motion 2010:49.

BIRGITTA LINDÉN:

Ordförande, ledamöter och biskopar! Kyrkolivsutskottet har i sitt betänkande nummer 15 behandlat motion 2010:49. Som företrädare för utskottet yrkar jag avslag på motionen.

I motionen föreslår motionären att Kyrkostyrelsen ska få i uppdrag att se på vilket sätt Svenska kyrkan kan hjälpa människor som kommit i svår ekonomisk kris enligt Lyxfällankonceptet. Den grupp människor som detta tv-program bygger på är människor som har bil, hus och andra kapitalvaror och inte människor som helt saknar tillgångar eller har en bred problemprofil i form av till exempel arbetslöshet, sjukdom eller missbruk. Enligt rapporten som kom i juni i år, *Församlingsdiakoni i förändring, Svenska kyrkans sociala arbete såsom det utförs av församlingsdiakonerna*, svarar 20 procent av diakonerna att de hjälpt människor i ekonomisk kris, dock inte i den typ av ekonomisk kris som hanteras i det tv-program som det refereras till. I rapporten diskuteras bland annat vilken roll kyrkan ska ha i relation till kommunens ansvar. Kyrkans diakonala uppdrag har sin grund i Guds kärlek som den möter oss i människan Jesus Kristus. Att gå dit ingen annan går är den väg församlingen ska gå, i Jesu efterföljd.

Utskottet menar att tv-programmet *Lyxfällan* knappast kan tjäna som modell för Svenska kyrkans diakonala arbete. Utskottet betonar också att det är en pastoral fråga hur stödjande insatser på området personlig ekonomi skulle kunna utformas och inte något som kan utvecklas genom uppdrag till Kyrkostyrelsen.

Bifall till utskottets betänkande, det vill säga avslag på motion 2010:49. Tack.

OLA ISACSSON:

Ordförande och ledamöter! När jag fick betänkandet i min hand gjorde jag argumentationsanalys på det och blev inte så glad. Man säger några saker. Till exempel säger man om programmet *Lyxfällan* på tv: "Skador på hus som inte har funnits i verkligheten har uppgetts och saker som har sålts i teveprogrammet men inte på riktigt." Det är bra att utskottet lyfter fram sådana fakta. Man kan ifrågasätta trovärdigheten. Sedan drar utskottet en slutsats. Vad det beror på? Sannolikt för att få bättre dramaturgi i programmet. Detta får väl då betraktas som en spekulation från utskottets sida, en gissning på vad det beror på att saker inte har sålts som sagts ha sålts.

När man sedan kommer till utskottets förslag till beslut kan man undra vad man bygger detta på. Jo, det som är utskottets egen spekulation. Dock kan inte utskottet se att ett tv-program med den dramaturgi som tillhör ett sådant kan vara utgångspunkten i Svenska kyrkans arbete. Jag är ledsen, men jag tycker inte riktigt att motionären har blivit tagen på allvar och uppmanar Per att komma tillbaka nästa år med motionen och med de fakta som finns. Just ett sådant arbete som han beskriver bedrivs i ett av våra grannländer. Tack.

BIRGITTA LINDÉN (REPLIK):

En liten kort replik. Det vi har sagt är att vi inte anser att den nationella nivån ska ta en sådan här sak. Det står naturligtvis fritt att man på den pastoral nivå kan arbeta som man själv tycker. Man kan själv utforma sitt diakonala arbete. Finner församlingar och samfälligheter att detta skulle vara en lämplig åtgärd står det fritt att bygga upp denna.

OLA ISACSSON (REPLIK):

Dock är det på det sättet att utskottet fortfarande använder sin egen spekulation i motiv som en motivering för att avslå motionen. Jag tycker det är fakta som ska vara motiveringen.